

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КОМИСИЯ ПО ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБУЧЕНИЕ

АНАЛИЗ НА АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ

на удовлетвореността на работодатели и потребителите на кадри за подготовката
на завършилите студенти, реализирали се по специалността
(уч. 2022/2023 г.)

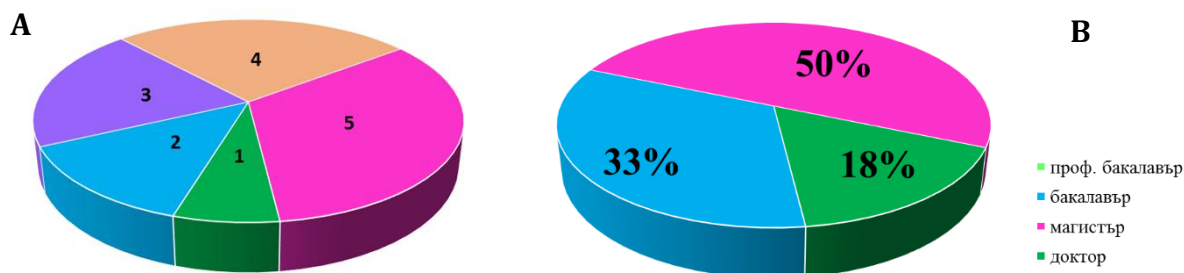
Методология на проучването: Анонимно попълване на въпросник на хартиен носител, разпространен сред работодатели и потребители на кадри

Анкетирани лица: директори на училища от и извън област Бургас, представители на Община Бургас, РИОСВ, БДЧР, ОП, „Чистота“ и др.

Период на провеждане: 25.04-05.05 2023 г.

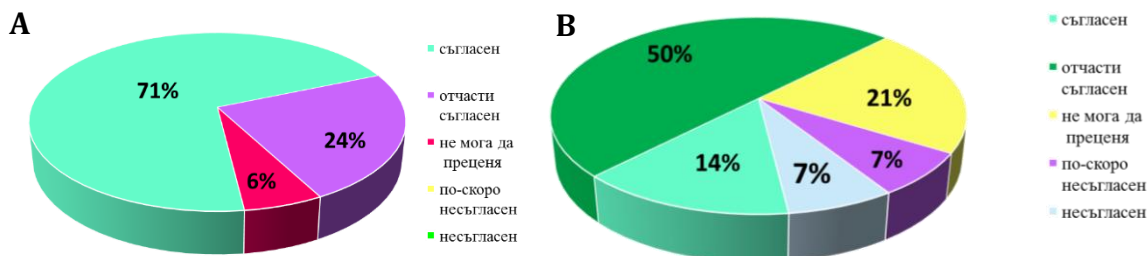
В проведеното проучване са взели участие **17** работодатели, които са наели завършили студенти от Факултета по природни науки (ФПН) през последните 5 години. Това проучване разкрива интерес от страна на работодателите към възпитаниците на ФПН и актуалността на техните умения. Големият брой участници в проучването дава определена база за **анализ на трудовия пазар**.

Резултатите са обработени в процентно съотношение и са илюстрирани във вид на графики за всеки въпрос от анкетата. По-голямата част от работодателите са завършили друго висше училище в България, но голям процент от кадрите им са възпитаници на нашия Университет с образователната степен „магистър“ (Фиг. 1).

Фиг. 1. Дялово разпределение на наетите възпитаници на ФПН (А) и тяхната образователна степен (В)

Проучването анализира оценката на работодателите за фундаменталните знания и практическите умения, както и за чуждоезиковата подготовка на дипломираните студенти от ФПН при назначаването им за определена позиция (Фиг. 2).

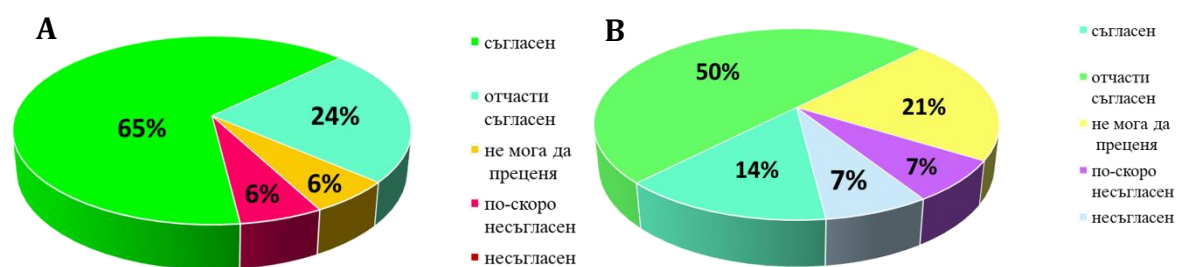

Фиг. 2 Оценка на работодателите за притежаваните фундаментални знания, практически умения (А) и чуждоезиковата подготовка на дипломирани студенти на ФПН (В)

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КОМИСИЯ ПО ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБУЧЕНИЕ

Данните от проведени анкетни проучвания сред работодателите сочат, че 89% от тях изразяват пълно или частично съгласие с висока оценка за теоретичната подготовка и развитите практически умения на възпитаниците на Факултета по природни науки (ФПН). Тази убедителна положителна обратна връзка е ярко свидетелство за устойчивото високо качество на академичната и професионалната подготовка, която факултетът осигурява на своите студенти. Високата степен на удовлетвореност сред потребителите на кадри подчертава адекватното съответствие между учебния процес и съвременните изисквания на трудовия пазар, както и ефективността на прилаганите образователни практики. Всичко това допринася за високата конкурентоспособност и успешната професионална реализация на завършилите ФПН, утвърждавайки институцията като предпочитан партньор за подготвени и компетентни специалисти в сферата на химията и екологията. Високо е оценена и чуждоезиковата подготовка на дипломираните студенти от ФПН (64%), което е добър знак за положителната промяна на учебните планове на специалностите в ОКС „магистър“ с допълнителни часове по чужд език. Този резултат показва, че въведените реформи с цел засилване на езиковите компетентности на студентите дават очакваните резултати. Повишаването на броя и качеството на часовете по чужд език в рамките на магистърските програми позволява на студентите не само да повишат своите комуникативни умения, но и да разширят възможностите си за академична и професионална реализация както в страната, така и в чужбина. Чуждоезиковата подготовка се отчита като ключов фактор за успешна кариера в динамичната съвременна среда, където владенето на поне един чужд език е не просто предимство, а често и необходимо условие за професионално развитие. Положителните оценки за студентите са ярко доказателство, че усилията на деканското ръководство за актуализиране и усъвършенстване на учебните планове са насочени в правилната посока и отговарят на реалните потребности на обучаемите и трудовия пазар.

Анализирана е

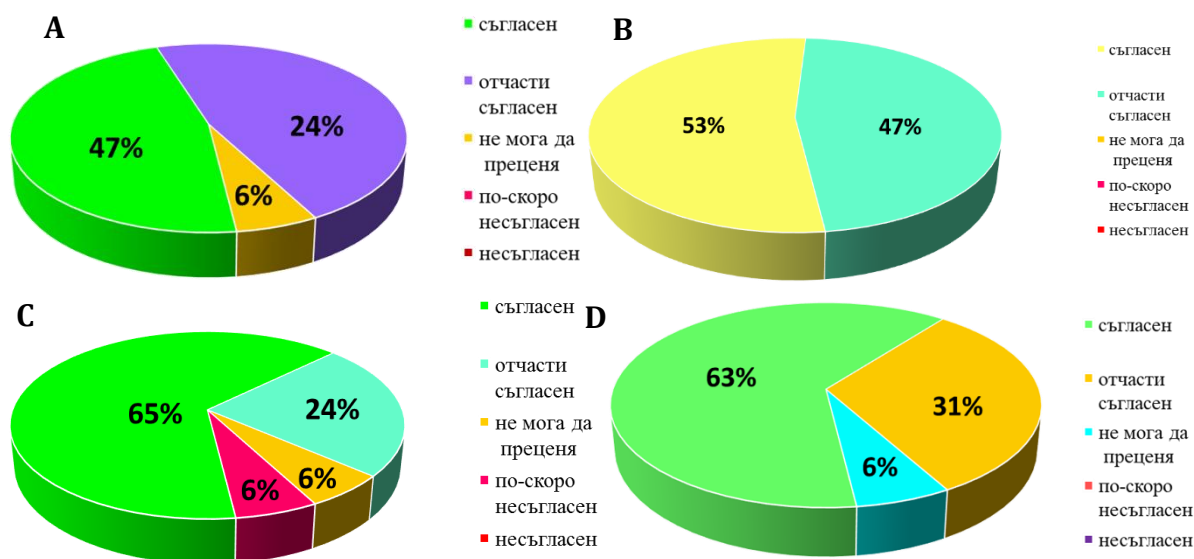
Фиг. 3 Оценка на работодателите за притежаваните компютърни знания, умения (А) и желанието за самоподготовка и обучение през целия живот на дипломирани студенти на ФПН (В)

Впечатляващо висок дял от работодателите – цели 88% – са на мнение, че кадрите притежават отлични умения за самоподготовка, както и висока мотивация за учене и професионално развитие. Това свидетелства за добре изградени навици за усвояване и прилагане на нови знания, което е изключително важно в условията на бързо променяща се работна среда и нарастващи изисквания към

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КОМИСИЯ ПО ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБУЧЕНИЕ

квалификацията на служителите. Според работодателите тази способност на служителите да се обучават самостоятелно и да търсят възможности за надграждане на компетенциите си е ключов фактор за повишаване на ефективността и конкурентоспособността на организациите. Положителната оценка в този аспект показва адекватността на образователната подготовка към нуждите на пазара на труда и съвременните професионални стандарти.

Оценени са развитите личностни качества на възпитаниците на ФПН, като самостоятелност, отговорност, инициативност, гъвкавост, аналитично мислене, както и мотивацията им за усъвършенстване (Фиг. 4).

Фиг. 4 Оценка на работодателите за личностните качества на дипломираните студенти на ФПН: самостоятелност, отговорност (А), инициативност, гъвкавост (В), аналитично мислене (С) и мотивацията им за развитие (D)

Около 71% от анкетираните работодатели изразяват мнение, че наетите кадри демонстрират високо ниво на самостоятелност (Фиг. 4А) и са способни да вземат адекватни решения в процеса на работата си. Тези резултати подчертават значимостта на умението за автономно действие и вземане на решения като ключови качества, формирани в рамките на образователния процес.

Особено впечатляващ е делът на работодателите (94%), които високо оценяват силната мотивация на кадрите за професионално и личностно развитие. Този показател ясно разкрива устойчивите нагласи към усъвършенстване и активно участие в процесите на учене през целия живот.

Значим процент (89%) от работодателите посочват развитото аналитично мислене (Фиг. 4С) при дипломираните специалисти като един от основните показатели за качествена подготовка. Аналитичното мислене се разглежда като решаващ фактор за успешна адаптация към динамиката на трудовия пазар и за прилагането на иновативни решения в професионалната практика.

Не на последно място, показателят „мотивация за професионално развитие“ получава изключително висока оценка – 100% от работодателите са заявили, че техните служители притежават висока степен на ангажираност и стремеж към развитие. Това безспорно е респектиращо постижение, което свидетелства за

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ
КОМИСИЯ ПО ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА
ОБУЧЕНИЕ

ефективността на учебните програми и за успешната подготовка на кадрите за съвременните изисквания на пазара на труда.

Силни страни:

- Високо ниво на теоретична подготовка – почти всички работодатели са доволни.
- Силна мотивация за професионално развитие според работодателите.
- Добър баланс между самостоятелност и готовност за вземане на решения.
- Отлична отговорност и готовност за работа и под напрежение.
- Подготвеност за учене през целия живот.

Слаби страни

- Около една четвърт от работодателите не са напълно убедени в самостоятелността на новите кадри.
- Дял (около 20–30%) от работодателите са неутрални или губят убеждение в готовността за самоподготовка.
- По обучение през целия живот има известен резерв във възприемането на тази компетентност.

В заключение, анкетата за кадри (2023) предоставя обективна и комплексна оценка на специалистите - химици и еколози като ясно откроява тяхната отлична теоретична подготовка, изключителна мотивация и високо ниво на отговорност. Работодателите отчитат, че младите професионалисти демонстрират много добри умения за самоподготовка, ефективно вземане на решения и успешно справяне с работа под напрежение – все качества, които са фундаментални за конкурентоспособността им на съвременния пазар на труда.

Прави впечатление и наличието на потенциал за допълнително развитие в посока повишаване на самостоятелността и активността в процеса на продължаващо обучение. Това се разглежда не като слабост, а като естествен резерв и възможност за последващо усъвършенстване, което би спомогнало за още по-пълноценна професионална реализация.

Изключително високото ниво на удовлетвореност сред работодателите е красноречиво доказателство за качеството на образователната подготовка и нейното пряко отражение върху професионалната пригодност на завършилите. Идентифицираните препоръки и насоки от страна на работодателите служат като ценна основа за бъдещо развитие на учебните програми, което допълнително би засилило позитивното въздействие на образованието върху пазара на труда и би осигурило още по-голяма степен на съответствие между академичната подготовка и изискванията на работодателите.

05.06.2023 г.

Изготвил:

/доц. д- М. Тодоров/